

rvur á eiðing

fekk av fyrstani tíð, tá eg gjørdist leiðari, var kanska ikki tað besta navnið. Í altjóða universitetshøpi er ein altjóða skrivstova ein universitets-skrivstova, sum tekur sær av viðurskiftum við útlond, so sum útlendsk lesandi, sum koma higar, ella lesandi á universitetinum, ið vilja út um landoddarnar. Men skrivstovan fekk so tað navnið.

– Í fyrstuni virkaði altjóða skrivstovan undir mentamálaráðnum, men var annars staðsett á fróðskaparsetrinum. Tað var tí, at har vóru ætlanir um, at fróðskaparsetrið skuldi

hava eina altjóða skrivstovu, eins og tær vanliga eru á øðrum universitetum. Tað gjørdist hon eisini 10 ár seinni. Tá gjørdist altjóða skrivstovan ein partur av setrinum, sigur Holger Arnbjerg og vísir á, at har var eitt greitt ynski um altjóðagerð av virkseminum hjá setrinum. Alsamt fleiri umsóknir og fyrispurningar komu úr útlondum at lesa í Føroyum, eins og fleiri føroysk lesandi gjørdust áhugað í at fara út um landoddarnar - antin at taka fullan lesnað ella skiftislesnað.

– Tá vóru eisini fleiri av útbúgvingunum, ið bert vóru á bachelorstøði, og tí var neyðugt at fara í útlond, skuldi tú hava ein yvirbygning. Av tí sama gjørdust uppgáurnar meira og meira tengdar at setrinum. Hetta elvdi hinvegin til trupulleikar, tí ein vegleiðari er ein neutralur persónur, ið skal vísa á útbúgvingarmøguleikar og hjálpa fólki at finna tær útbúgvingarnar, ið tey fegin ynskja. Ert tú so í starvi hjá einum útbúgvingarstovni, so ert tú í einari tvístøðu: Tú skalt syrgja fyri at fáa lesandi til tín egna stovn, samstundis sum tú skalt vegleiða fólki til at finna ta útbúgving, sum tey ynskja.

Holger Arnbjerg, sum hevði mannað altjóða skrivstovuna síðan hon varð sett á stovn, fór í pensión fyri hálvum øðrum ári síðani. Hann er kortini komin aftur í eitt stutt tíðarskeið sum farloyvisavloysari.

Men tá Holger Arnbjerg fór í farloyvi, tók spurningurin seg upp, um hvørt altjóða skrivstovan skuldi halda fram á setrinum við teirri tvístøðu, sum var, ella skuldi ein onnur loysn finnast.

– Vegleiðarar í Føroyum hava havt eitt ynski um eitt vegleiðarahús, tí tað hevði verið besta fyri allar partar. Fyri hálvum øðrum ári síðani var einki hús til endamálið, men fyri einum ári síðani broyttist støðan, og tað er tað,

sum í dag eitur vegleiðingarstovan.

Undan samrøðuni, ið Sosialurin hevði við Holger Arnbjerg, var ikki greitt, hvørt vegleiðingarstovan fór at halda fram eftir sama leisti, sum hon hevur verið rikin seinasta árið. Neyðugt var við peningi til raksturinn eftir summarfrítíðina, segði Holger Arnbjerg.

Tað kann leggjast aftrat, at síðan samrøðuna hevur løgtingið játtað pening, soleiðis at virksemini kann halda fram.

Okkurt fyri øll

Uppgáurnar hjá vegleiðingarstovuni eru fjølbroyttar, og vegleiðingarstovan er ein partur av tí, sum vit kenna sum lívslang vegleiðing til lívslanga útbúgving.

– Tað er ein evropeiskur tendensur til at siga, at lívslang útbúgving krevur lívslanga vegleiðing. Tað eru ikki bert tey ungu, sum skulu út at nema sær útbúgvingin. Samfelagið hevur tørv á umstill-ingarmøguleikum til fólk, ið ynskja tað, sigur Holger Arnbjerg og vísir til ta støðu, ið samfelagið er komið í, eftir at koronafarsóttin hevur ávirkað samfelagið í fleiri mánaðir.

– Fyri einum hálvum ári síðani var arbeiðsloysið undir einum prosent. Tá vóru ikki so nógv, ið vildu skifta arbeiði, og tað var lætt at finna nýtt arbeiði. Nú hava vit knappliga nógv størri óvissu, her í koronatíðini, og hevur havt við sær, at seinastu tíðina hava vit nógv fleiri fyrispurningar frá fólki, sum vilja hava ta útbúgvingina, sum tey ongantíð finga.

Summi er rættiliga etablerað her heima - bæði við húsum og børnum - og hjá teimum kann tað vera torført at skula skrykkja tjaldpelarnar upp fyri at fara út í heim at fáa sær nýggja útbúgving. Av tí sama fær vegleiðingarstovan ofta fyrispurningar um, hvørjar útbúgvingar eru tøk á netinum.

Sama hvat tær tørvar av vegleiðing, so er vegleiðingarstovan til reiðar at hjálpa, tí vegleiðingarvitanin á stovninum er breið, ger Holger Arnbjerg greitt. Á vegleiðingarstovuni eru vegleiðarar frá øllum teimum ymisku útbúgvingarsektorunum í Føroyum - og sjálvandi eisini tað, sum áður var altjóða skrivstovan.

– Vegleiðingin verður samskipað soleiðis, at vit hava eina samanhangandi vegleiðing, umframt at vit fáa samband við vegleiðarar tvørtur um yrki. Soleiðis fáa vit eitt effektivt netverk. Fáa vit so til dømis ein fyrispurning um yrkisútbúgving, so hava vit vegleiðara frá Yrkisdeplinum, ið kann taka fyrispurningin umgangandi, sigur Holger Arnbjerg.

Nógv velja Poland sum lestrarland

Føroyingar eru at finna nógvastaðni í lestrarørindum, og seinastu árin er tað vorðið alsamt meira vælumtókt at fara til Polands at lesa, aloftast sum lækni ella tannlækni.

Hetta er ein frálíkur møguleiki hjá teimum, sum ynskja at vera lækni ella tannlækni og sum hava evnini til tað, sigur Holger Arnbjerg, men sum kanska ikki hava karakterir á tí støðinum, sum krevst í Danmark.

Og júst tað at fara eina lestrarleið sum til dømis til Polands er nakað, sum útbúgvingarvegleiðarin kann vegleiða og hjálpa við.

– Tað er ein øðrvísi útbúgvingarskipan enn tann, sum vit kenna her um okkara leiðir, og tað krevur meira dokumentatión, enn vit eru von við. Tú skalt hava eina málroynd, og tú skalt kunna skjalfesta, at tú hevur eina útbúgving, ið gevur atgongd til hægri lesnað. Har er nakað meira av pappírarbeiði í umsóknartilgongdini, sigur Holger Arnbjerg.

– So greiða vit teimum frá, at tað er ein onnur útbúgvingarskipan enn hana, sum vit kenna í Danmark. Og mann skal vera greiður yvir, at tað er rættiliga strangt, har eru royndir

hvørja viku, og ert tú sjúkur, so mást tú innheinta tað, sum tú hevur forsømt. Endamálið er ikki at forskrekkja fólk, men at fortelja, at tað er annarleiðis.

Hjá teimum, sum fara til Polands at lesa, eydnast eisini rættiliga væl, sigur Holger Arnbjerg, og tað er ivaleyst tí, at tey hava gjørt sær greitt frammanundan, hvat tað er, sum tey byrja uppá, og at hetta er nakað, sum tey vilja.

– Prosentalið á teimum, ið byrja upp á lesnað har, er rættiliga høgt. Og tað er tí, at tey hava gjørt sær greitt, at endamálið er at verða lækni. Og ert tú til royndir allatíð, ert tú eisini ajour við pensum, og so hevur tú betri útlit fyri at eydnast.

Eins og at útbúgvingarvegleiðingin vísir á møguleikarnar við tilílkum lesnaði, so er eisini neyðugt at vísa á vansarnar. Tí har eru sjálvandi eisini vansar.

– Ein av vansunum við at lesa til lækna í Polandi er, at tá tú so kemur aftur til Danmarkar ella Føroyar og ætlar at virka sum lækni, kemur tú aftast í røðina til praktikkina. Tað merkir, at tú skalt kanska bíða í nakrar vikur ella nakrar mánaðir, tí í kongaríkinum verða tey, sum eru útbúgvín í Danmark, raðfest.